

Mir Cəlal yazılı abidələrlə yad edildi

“Mir Cəlal” biblioqrafiyası

Mədəniyyət naziri, fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru Əbülfəs Qarayevin layihəsi əsasında M.F.Axundov adına Azərbaycan Milli Kitabxanası “Azərbaycanın görkəmli şəxsiyyətləri” seriyasından nəsrimizin görkəmli nümayəndəsi, əməkdar elm xadimi, yazıçı-alim, ədəbiyyatşünas, professor Mir Cəlal Paşayevə həsr edilmiş “Mir Cəlal” (Paşayev Mir Cəlal Əli oğlu) biblioqrafiyasını hazırlayaraq, nəfis şəkildə çap etmişdir.

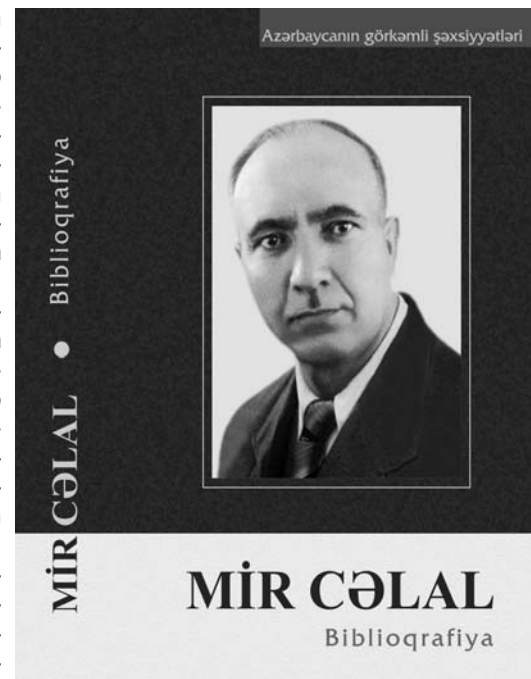
Qeyd edək ki, Mir Cəlal haqqında ilk biblioqrafiya 1968-ci ildə MEA-nın Mərkəzi-Elmi Kitabxanası tərəfindən (tərt. ed. N.M.Teymurova, red. M.M.Həsənova və İ.H.Səfərov) nəşr edilmişdir. 1998-ci ildə Milli Kitabxana tərəfindən ədibin anadan olmasının 90 illiyi ilə əlaqədar olaraq 2-ci biblioqrafik göstərici (tərt. ed.R.Q.Muradova; red. N.P.Nağıyeva), 2006-cı ildə daha təkmilləşdirilmiş şəkildə 3-cü biblioqrafik göstərici (tərt.-müə. N.P.Nağıyeva elmi red. Ş.Ə.Axundov. ixt. red. K.M.Tahirov, red. M.Ə.Vəliyeva) tərtib edilmişdir.

Son 12 il ərzində görkəmli nasir haqqında kifayət qədər əlavə materialların çap olunduğunu nəzərə alan Azərbaycan Milli

Kitabxanası, ədibin anadan olmasının 110 illiyi ilə əlaqədar olaraq, daha fundamental biblioqrafiya hazırlayaraq çap etmişdir. Bu yeni biblioqrafik göstəriciyə son 12 il ərzində nasirin həyat və yaradıcılığı haqqında işıq üzü görən materiallar daxil edilmiş, habelə, buna uyğun olaraq yeni bölmə və yarımbölmələr yaradılmışdır. Beş hissədən ibarət olan biblioqrafiyada Mir Cəlalin kitabları, dövrü mətbuatda, dərsliklərdə, məcmuələrdə çap edilmiş əsərləri, uşaqlar üçün işlədiyi kitablar, elmi-tənqidi və publisistik məqalələri, tərcümələri, redaktə etdiyi kitablar, rəhbərlik etdiyi dissertasiyalar, rus və digər dillərdə nəşr olunmuş əsərləri, eyni zamanda, ədibin həyat və yaradıcılığını əks etdirən bütün nəşrlər öz əksini tapmışdır.

Biblioqrafiyada, həmçinin, Mir Cəlalin həyat və yaradıcılığının əsas tarixləri, görkəmli şəxslərin və qələm dostlarının onun haqqında fikirləri, nasirin müdrik kəlamları, ədibin görkəmli şəxslər və ədəbiyyatımız haqqında fikirləri, Elçinin Mir Cəlal haqqında fikirləri də verilmişdir.

Biblioqrafik göstəricidə ədəbiyyat xronoloji ardıcılıqla qruplaşdırılmış, xronoloji çərçivə daxilində isə əlifba qaydası gözlənilmişdir. Biblioqrafiyada, ilk dəfə olaraq verilmiş “Mir Cəlalin əsərləri dünya kitabxanalarında” bölməsində toplanan sənədlər ölməz yazığının irsinin bütün dünyada geniş yayılmasının sübutudur. “Əlavələr” bölməsində toplanan Mir Cəlal Paşayevin Bakı şəhərində yerləşən “Ədibin evi” və Gəncə şəhərində yerləşən ev-muzeyində mühafizə olunan

arxiv materiallarının da əhatə olunması biblioqrafiyanın əhəmiyyətini artırır.

“Mir Cəlal” biblioqrafiyasında yer alan “Mir Cəlalin əsərləri dünya kitabxanalarında” bölməsində tanınmış nasirin irsinin Rusiya, Fransa, İspaniya, Ukrayna, Bolqarıstan, Avstraliya, Böyük Britaniya, Türkiyə, Almaniya, Estoniya və digər ölkələrin milli kitabxanalarında toplandığı göstərilmişdir. Biblioqrafik göstəricinin IV hissəsində isə nasirin əsərlərinin dünyanın bir sıra ölkələrinin dillərinə, o cümlədən, alman, belarus, bolqar, çex, eston, fars, gürcü, rumin, tacik,

tatar, türk, ingilis və digər dillərə tərcümə edildiyi göstərilmişdir. Yazığının rus dilində çap olunan əsərlərinin çoxluğu nəzərə alınaraq, həmin materiallar “Başqa dillərdə” bölməsindən ayrılaraq ayrıca bölmədə verilmişdir. Göstəricidən istifadəni asanlaşdırmaq məqsədilə biblioqrafiyanın sonunda zəngin məlumat aparatı-köməkçi göstəricilər verilmişdir. Buraya ədibin əsərlərinin və haqqında yazan müəlliflərin əlifba göstəriciləri, tərcümə etdiyi, redaktoru və tərtibçisi olduğu, habelə, uşaqlar üçün işlədiyi əsərlərin köməkçi göstəriciləri daxildir. Göstəricinin layihə rəhbəri Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm naziri, fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru Əbülfəs Qarayev, tərtib edənlər Mədinə Vəliyeva və Mətanət İbrahimova, elmi redaktoru və buraxılışa məsul professor, əməkdar mədəniyyət işçisi Kərim Tahirov, məsləhətçi əməkdar mədəniyyət işçisi Şəmsəddin Axundov, redaktoru əməkdar mədəniyyət işçisi Gülbəniz Səfərləyevadır. 495 səhifədən ibarət olan biblioqrafiyanı tərtib edərkən görkəmli nasirin Bakı şəhərində yerləşən “Ədibin evi”ndə, Gəncə şəhərində olan ev-muzeyində qorunan arxiv sənədlərindən, Milli Kitabxananın, AMEA-nın Mərkəzi-Elmi Kitabxanasının, BDU-nun, ADPU-nun kitab fondlarından və digər mənbələrdən istifadə edilmişdir.

Biblioqrafiya mütəxəssislər və Mir Cəlal Paşayevin irsini öyrənmək istəyən tədqiqatçılar və digər növ maraqlananlar üçün nəzərdə tutulmuşdur.

Ədilə Qocayeva,
AJB-nin üzvü